

Beslutsunderlag

Styrelsen 2024-03-05

Ärende/Paragraf: 36

Handläggare: Patrik Andersson, vd

E-post: patrik.andersson@businessregion.se

Hemställan om reviderad bolagsordning för Lindholmen Science Park AB

Förslag till beslut

I styrelsen för Business Region Göteborg:

Godkänna förslag till reviderad bolagsordning för Lindholmen Science Park AB samt omedelbart justera ärendet och överlämna det till kommunfullmäktige för slutligt ställningstagande.

Sammanfattning

Business Region Göteborg AB (BRG) är delägare i Lindholmen Science Park AB (LSP). Ägarandelen är 23,95% med 42,95% av rösterna.

Detta ärende gäller revidering av bolagsordningen i LSP avseende 3§ 1 stycket. Återredovisning av resultatet av förstudien om förstärkt park i enlighet med KF:s uppdrag (230427 §22, 0293/23) är ett annat ärende som BRG återkommer med i närtid.

Sedan bolagets bildande 1999 har LSP genomgått en betydande utveckling. LSP:s verksamhet och syfte är idag att initiera, leda, genomföra och medverka i projekt inom forskning och experimentell utveckling. Men formellt i styrdokument som bolagsordning framgår inte detta tydligt. LSP har med tiden blivit en central aktör i det svenska innovationslandskapet, finansierad genom en kombination av nationella och internationella medel, vilket möjliggjort full kostnadstäckning för parkens roll i forskning- och innovationssamverkan.

Under senaste tiden har statliga finansiärer som Vinnova, Energimyndigheten m.fl. gjort gällande att science parks, för att kvalificera sig som forskningsorganisation och därmed erhålla full statlig finansiering

BUSINESS REGION GÖTEBORG AB

Besöksadress: Östra Hamngatan 5, Postadress: Box 11119, 404 23 Göteborg
Telefon växel: 031-367 61 00, www.businessregiongoteborg.se

i forsknings- och utvecklingsprojekt, har att säkerställa att deras styrande dokument tydligt reflekterar engagemanget i forskningsverksamhet.

För att behålla förmågan att framgångsrikt utveckla verksamheten och driva projekt med hjälp av statlig finansiering har LSP behov av att revidera bolagsordningen genom ett förtydligande om att parken som sin huvudsakliga verksamhet bedriver forskning och kunskapsspridning och därmed kvalificerar sig som forskningsorganisation. Det motsvarar LSP:s verksamhet redan idag och genom ett förtydligande om detta i bolagsordningen, kan LSP bibehålla full statlig finansiering i sina projekt. Utan en sådan finansiering riskerar det ge betydande ekonomiska och operationella konsekvenser på befintlig verksamhet med begränsad kapacitet att stödja forsknings- och utvecklingsprojekt, vilket i sin tur kan ha en dämpande effekt på det lokala innovationsekosystemet.

Mot den bakgrunden föreslås en revidering avseende verksamhetsbeskrivningen i bolagsordningens 3§ 1 stycket för att uppnå en överensstämmelse mellan den och LSP:s faktiska verksamhet idag. I övrigt lämnas bolagsordningen oförändrad. BRG ser i detta ärende inga skäl till att ägardirektivet ska ändras.

Styrelsen föreslås godkänna förslaget. Revidering av bolagsordning är ett ärende av principiell karaktär och hemställs till kommunfullmäktige för ställningstagande.

Bedömning ur ekonomisk, ekologisk och social dimension

Lindholmen är Göteborgs mest kunskapsintensiva och expansiva område, med starkt fokus på forskning, innovation, företagande och utbildning samt en viktig knutpunkt för det växande Göteborg. Genom att främja innovation och företagsamhet stärker det parternas egen konkurrenskraft och bidrar till ekonomisk tillväxt. De genererar arbetstillfällen och attraherar såväl investeringar som kompetens.

Göteborgsregionens näringsliv är ledande och står för 34% av Sveriges samlade FoU-utgifter i företag. En stor koncentration av utveckling och forskning sker inom Lindholmen och i närområdet, bland annat hos de stora fordonsföretagen.

Mycket av grundarbetet i att skapa ledande forskning görs inom LSP. En utveckling som inte hade varit möjligt utan en vilja att satsa och samverka

mellan Göteborgs Stad, universiteten, Västra Götalandsregionen, näringslivet och de statliga myndigheterna.

Konsekvenserna av att inte genomföra anpassningen till de nya rättsliga ramarna, särskilt med avseende på bolagsordningen och verksamhetsinriktningen för LSP, kan ha avsevärd negativ inverkan på verksamhetens framtida livskraft och förmåga att stödja forskning och innovation.

Omsättningen i LSP uppgår till cirka 220 mkr (2023) där Göteborgs Stad/BRG lämnar årliga aktieägartillskott om 3,5 mkr. Utan full finansiering från statligt håll riskerar parken att möta betydande ekonomiska och operationella utmaningar i befintlig verksamhet.

Bilagor

1. Underlag från LSP gällande reviderad bolagsordning
2. Förslag till ny Bolagsordning, revidering av §3 1 st.

Ärendet

Ärendet avser förslag till reviderad bolagsordning för Lindholmen Science Park AB (LSP). Bolaget har lyft fram behov av att revidera verksamhetsbeskrivningen i 3§ 1stycket för en överensstämmelse mellan den och bolagets faktiska verksamhet idag och därmed tillgodose kraven som ställs för bibehållande av nuvarande status och finansieringsmöjligheter.

Detta ärende är inte föranlett av det uppdrag BRG fick av KF 230427 §22 0293/23 kopplat till återredovisning av förstudien över förstärkt park inom LSP. Det kommer i närtid att skrivas fram som ett separat ärende.

Inledning och bakgrund

Sedan bolagets bildande 1999 har LSP gått från att vara en traditionell teknikpark till en science park som bedriver egen forskning och har utvecklat förmågan att möta allt högre ställda krav i bidragandet med stödprocesser, så som facilitering i forskningsintensiva samarbetsprojekt.

Det finns ett stort allmänt förtroende för LSP som genom sitt engagemang och målmedvetna arbete etablerat sig inom det svenska innovationssystemet. Genom klassificeringen som forskningsorganisation har LSP under en längre tid erhållit full kostnadstäckning för parkens roll i forskning- och innovationssamverkan. LSP:s förmåga att attrahera och allokera nationella och internationella resurser har varit till fördel för Göteborgsregionen där varje investerad krona multiplicerats och bidragit till tillväxt och stärkt både lokal och global innovationskraft

Genom ökade krav som ställs från statliga finansiärer som Vinnova, Energimyndigheten m fl, utifrån en dom från EU-domstolen¹, har LSP nu utmanats gällande rätten till full statlig finansiering i utvecklings- och forskningsprojekt.

För att klassificeras som forskningsorganisation och därmed erhålla full statlig finansiering i projekten ska LSP tydligt visa att parken som sin huvudsakliga verksamhet bedriver forskning och kunskapspridning. Det

¹ EU-domstolens dom (fjärde avdelningen) den 13 oktober 2022 (ECLI:EU:C:2022:562) För att anses vara en "organisation för forskning och kunskapspridning" ska det mot bakgrund av samtliga relevanta omständigheter i det aktuella fallet fastställas att dess främsta syfte är att bedriva oberoende forskning eventuellt kompletterad med spridning av resultatet av denna forskningsverksamhet genom undervisning, offentliggörande eller kunskapsöverföring.

motsvarar LSP:s verksamhet redan idag och genom ett förtydligande om detta i bolagsordningen, kan LSP även fortsättningsvis kvalificera sig till full finansiering av statliga medel.

Utan en sådan finansiering i sin program- och projektportfölj riskerar det ge betydande ekonomiska och operationella konsekvenser med begränsad kapacitet att stödja forsknings- och utvecklingsprojekt, vilket i sin tur kan ha en dämpande effekt på det lokala innovationsekosystemet.

Nuvarande verksamhet

BRG är minoritetsägare i LSP och ägarskapet genomförs i bred samverkan med ledande aktörer från akademi, näringsliv och offentlig sektor. BRG:s arbetssätt kring ägarstyrning genomförs i enlighet med modell för ägarstyrning i minoritetsägda bolag.

LSP har genomgått en betydande utveckling och inte minst har utvecklingen gått snabbt de senaste fem åren. Denna förändring har drivits bl a genom en öppenhet till forskningsintensiva samarbetsprojekt, vilket har resulterat i en diversifiering av aktiviteter som utförs inom de utpekade forskningsområdena. LSP har framgångsrikt byggt upp en verksamhet som ger bättre möjligheter att främja banbrytande forskning, teknikutveckling och innovation som ökar förmågan att lösa stora samhällsutmaningar.

Utvecklingen av verksamheten har resulterat i att LSP kombinerar science parks funktion som en katalysator för innovation och kommersialisering med forskningsorganisationers fokus på djupgående, oberoende forskning. Denna integrerade modell möjliggör en symbiotisk relation där forskningsresultat kan omvandlas till praktiska tillämpningar och kommersiella produkter inom science parkens ekosystem, samtidigt som forskningsorganisationen får tillgång till företagsnätverk och resurser för att främja sin forskning.

För att framöver framgångsrikt kunna utveckla verksamheten vidare och säkerställa fortsatt tillgång till full statlig finansiering för projekt förutsätter det att LSP som science park även fortsättningsvis kvalificerar sig som forskningsorganisation.

Föreslagen revidering av bolagsordning

Paragraf §3 1 stycket i LSP:s bolagsordning som beskriver bolagets verksamhetsområde föreslås få en ny lydelse. Den syftar till att tydligt positionera science parken som en forskningsorganisation, med ett explicit fokus på forskning och kunskapspridning som sin kärnverksamhet. I övrigt lämnas bolagsordningen oförändrad.

Nuvarande lydelse av bolagsordningens 3§ 1 stycket

“Föremålet för Bolagets verksamhet skall vara att verka för utvecklingen av den teknikpark som etablerats på Lindholmenområdet i Göteborg i syfte dels att medverka till utvecklingen av näringslivet i Västsverige mot kunskaps- och teknikintensiva och utvecklingsdynamiska områden, dels att skapa förbättrade möjligheter för Chalmers, Göteborgs universitet och forskningsinstitut att etablera närsamverkan med näringslivet.”

Förslag till reviderad lydelse av bolagsordningens 3§ 1 stycket

“Bolagets primära verksamhetsområde är att bedriva forskning och sprida kunskap. Målet är att främja utvecklingen inom kunskaps- och teknikintensiva sektorer i Västsverige i syfte att därigenom stärka konkurrenskraft och hållbarhet i regionen. Bolaget ska arbeta för att underlätta och stärka samarbetet mellan Chalmers, Göteborgs universitet tillika staden, forskningsinstitut och näringsliv genom att komplettera dessa aktörers forskningsinsatser, kunskapspridning och resurser. All verksamhet bolaget ska utföra ska vara förenlig med dessa mål och syften.”

Reviderad bolagsordning i förhållande till ägardirektiv

Bolagsordningen är hierarkiskt överordnad andra styrdokument i aktiebolaget, inklusive ägardirektiv (senast fastställt av kommunfullmäktige 2019-11-21, §22 1050/19). Ägardirektivet är indelat i fyra delar varav verksamhet främst regleras under ”Ägaridé”, ”Tematisk inriktning” och ”Verksamhet”. Ägardirektivet beskriver på ett tydligt sätt det värde som förväntas, hur insatserna ska ske på ett övergripande sätt samt vilka målgrupper som berörs. Rollen, och nyttan, för Göteborgs Stad är tydligt definierad.

Av ägardirektivet framgår det att bolaget aktivt ska skapa samarbeten mellan företag, forskningsinstitut, universitet samt offentliga aktörer som resulterar i världsledande innovation och forskning för utveckling av framtidens samhälle. Bolaget ska utgöra en samverkansplattform för Göteborgs stad, Chalmers och övriga ägare för att möta nya behov och utmaningar i samhället och näringslivet. Vidare följer det av ägardirektivet att LSP ska initiera och facilitera program och aktiviteter för världsledande innovation och forskning.

Ägardirektivet kan komma att ses över av ägarna gemensamt framöver men i detta ärende ser BRG inga skäl till att ägardirektivet ska ändras.

Värdeskapande samverkan

Lindholmen är Göteborgs mest kunskapsintensiva och expansiva område, med starkt fokus på forskning, innovation, företagande och utbildning samt en viktig knutpunkt för det växande Göteborg. Genom att främja innovation och företagsamhet stärker det parternas egen konkurrenskraft och bidrar till ekonomisk tillväxt. De genererar arbetstillfällen och lockar till sig investeringar och kompetens.

Ett exempel på samverkan i nutid är där Volvo Cars har tillsammans med Vectura Fastigheter och Next Step Group i februari 2024 lanserat en stor satsning på att skapa ett mobilitetskluster i världsklass på Torslanda (Innovation Destination Torslanda). Korsbefruktningen mellan Hisingens tre viktiga noder inom mobilitet (Volvo Torslanda, Campus Lundby och Lindholmen Science Park) ska öka genom stadsutveckling och nya trafiklösningar. Klimatutmaningen och andra hållbarhetskrav driver den traditionella fordonsindustrin mot en snabb omställning till eldriven, digitaliserad och automatiserad mobilitet.

Den geografiska koncentration och utveckling som skett på Lindholmen har ökat möjligheterna till kunskapsutbyte, samarbete och innovation. När det finns många företag inom samma sektor blir det mer attraktivt för företag och arbetskraft att utvecklas eller flytta dit då det ökar möjligheterna till sysselsättning, karriärmöjligheter och nätverkande.

Det ger förutom nya arbetstillfällen även nya marknadsintäkter, positiv exportpåverkan och bidrar till positivt handelsnetto i Sverige.

Mycket av grundarbetet i att skapa ledande forskning görs inom LSP. En utveckling som inte hade varit möjligt utan en vilja att satsa och samverka mellan Göteborgs Stad, universiteten, Västra Götalandsregionen, näringslivet och de statliga myndigheterna.

Göteborgsregionens näringsliv är ledande och står för 34% av Sveriges samlade FoU-utgifter i företag. En stor koncentration av utveckling och forskning sker inom Lindholmen, bland annat hos de stora fordonsföretagen.

Målsättningen är att ge LSP ökad flexibilitet i utformningen av program och projekt för att möta framtida efterfrågan och behov samt stimulera internationellt konkurrenskraftig och banbrytande forskning. Att sprida kunskap och öka innovationsförmågan bidrar till samhällsutmaningar och näringslivets konkurrenskraft.

Ärende av principiell beskaffenhet

Revideringen avser endast bolagsordningens 3§ 1stycket och är en förutsättning för att bolaget fortsatt ska kunna bibehålla nuvarande status och finansieringsmöjligheter.

Revidering av bolagsordning är ett ärende av principiell karaktär och skall hemställas kommunfullmäktige för ställningstagande. Antagande av reviderad bolagsordning förutsätter samtliga aktieägares godkännande vid kommande bolagsstämma. BRG innehar 42,95% av rösterna.

Patrik Andersson

Vd, Business Region Göteborg AB